

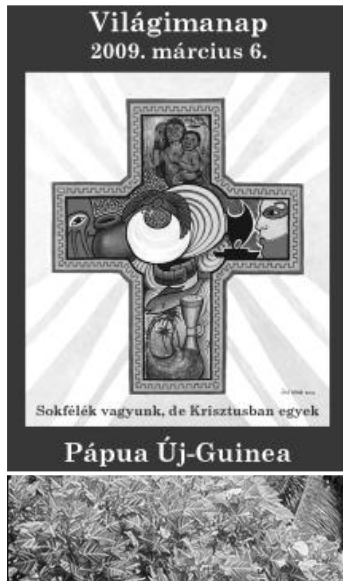

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2009. MÁRCIUS XX. ÉVFOLYAM 5. SZÁM

NŐI VILÁGIMANAP A „SOK VIZEK ORSZÁGÁRÓL”

Sokfélék vagyunk, de Krisztusban egyek

Az idei női imanap témáját a pápua új-guineai nők készítették. Képünkön új-guineai tájkép és az imanap hivatalos plakátja

A keresztyén asszonyok világot átfogó imamozgalmában sok hagyomány, vallás találkozik. Több mint 170 ország asszonyai kapcsolódnak be a minden év márciusának első péntekjén megrendezésre kerülő mozgalomba, mely 1887-ben indult el útjára az Egyesült Államokból.

Az imanap témáját minden évben más ország készíti elő, az ideit pápua új-guineai nőtestvéreinknek köszönhetjük, a jövő évi anyagot már most készítik kameruni asszonytestvéreink.

Az idei imanap jelképe a bilum, mely egy erős, természetes rostokból csomózott hálósztatyor, a távoli ország asszonyainak mindennapos használati eszköze. Pápua Új-Guineában (jelentése: sok vizek országa) és a világ sok más országában gyakran erőn felüli terhet hordozó nők, anyák, nagynanyák közös imájának, Istenhez fordulásának hívogató szimbóluma. A teher hordozásához pedig a teherhordozást megkönnyítő kereszthez, a feltámadott megfeszített Úrhoz fordulva kapunk erőn felül erőt.

Templomba, az um muk-mukba (az ünnep házába), imára Pápua Új-Guineában

nem a harangokkal, hanem tengeri kagylókürt megfújásával, sípval, dobbal hívják a gyülekezeti tagokat. Az imafüzet, amit ottani nőtestvéreink készítettek, közel száz oldalon nyújt konkrét vezetést, énekekkel, imádságokkal, ószövetségi és újszövetségi Igékkel.

A Kárpát-medencétől több tízezer kilométerre, a Csendes-óceán déli részén található Mánusz szigetén márványtábla örökíti meg Molnár Mária nevét. A református misszionárius 1943-ban, a pápuák földjén egy kegyetlen katonai mészárlás áldozata lett. A törékeny alkutú diakonissza 1927-ben indult külmiszióba. Mánuszon iskolát alapított, az asszonyokat betegápolásra tanította. Molnár Mária szolgálatával, mártíriumával bizonysgot tett arról, hogy élete mindenkor Isten kezében volt. Úgy, ahogy az embernek ebben a világban járni érdemes.

A közös ima ereje, az együtt ünneplés fel-emelő érzése az, ami megszentelheti ezt az alkalmat. A liturgikus füzet egyik imájából idézünk: „Hozzád fohászkozunk: Áldd meg Pápua Új-Guineát, és a többi országot is, hogy a föld, amelyen élünk, bennünket továbbra is tápláljon és éltesen! Istenünk, azért is könyörgünk, hogy mindig békében élhesünk egymással!”.

Kálvin János „magyar vallása”

KÁLVIN JÁNOS születésének 500. esztendejét méltán nyilvánították nemzetközi **Kálvin Évnek**. Nagy reformátorunk műve és öröksége nemcsak egyháztörténeti téren, hanem Európa történelmében is joggal nevezhető korszakos jelentőségűnek.

MAGYAR REFORMÁTUS Egyházunknak, közelebről pedig erdélyi-partiumi Anyaszent-egyházunknak – ha lehet – másoknál is több oka van arra, hogy Isten iránti hálaadással emlékezzék meg Kálvin Jánosról. „Hiszed, hogy volna olyan-amilyen / magyarság, ha nincs – Kálvin?” – tehetjük fel magunknak a kérdést **Ilyés Gyulával**, az egyértelmű választ is az ő szavával adva meg: „Nem hiszem”. Most, az Emlékév kapcsán idézve fel Kálvin szerteágazó munkásságát, bennünket első renden az érdekel, hogy a mi Egyházunk és magyarságunk mit köszönhet a kálvini reformáció szellemi atyjának.

SZEREPÉRE ÉS jelentőségére szubjektív közvetlenséggel utal az a körülmény, hogy a magyar névhasználat mintegy közülünk való „**Jánosként**” emlegeti **Genf** nagy reformátorát – éppen úgy a magunkénak tartva Őt, miként a könyveiről rajongó magyar ifjúság – a francia – „**Verne Gyulát**”. A „vastagnyakú kálvinista” magyarság eme megnevezéssel máris értékítéletet mond arról a Jean Calvin alias Johannes Calvinusról, akinek reformatori tanításai egyébként nem közvetlen módon, hanem jobbjára **Theodore Beze** és **Bullinger Henrik** közvetítésével fejtették ki hatásukat és váltak honosá magyarságunk körében.

MAGYAR, ILLETVE erdélyi szempontból viszont, az igaz hitről szóló tanításon és a keresztyén egyház megújulásán túlmenően, azt kell föltétlenül kiemelnünk, hogy a helvét, a kálvini reformáció milyen meghatározó szerepet játszott nemzetadatunk kialakulásában, a magyar államiság megőrzésében, nemzeti megmaradásunkban.

„**KÉT POGÁNY**”, „két malomkő” – a török és a Habsburgok – között öröklődve, „az országot szélére vetett ország”, a darabokra szakadt magyar királyság abban az **Erdélyországban** találta meg a túlélés folytonosságát, amelynek létrejöttében az egyháztörténelem nemzet-történeti dimenziót nyert: a reformáció – a hit ereje, az Evangélium igazsága – döntő befolyást gyakorolt nemzetünk sorsának alakulására. Nagy költőnk magvas kérdésére visszaautalva, bizton állíthatjuk, hogy a **17. századi Erdélyi Fejedelemség** és a református fejedelméhez kapcsolódó „**Erdély aranykora**” nélkül magyarságunkon már akkor beteljesült volna a „herderi jöslat”, és a túlélésünket jelentő nem-

TÖKÉS LÁSZLÓ

FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

„Simon Péter pedig, akinek szablyája vala, kirántá azt, és megüté a főpap szolgálját, és levágá annak jobb fülét. A szolga neve pedig Málkus vala. Monda azért Jézus Péternek: *Tedd hüvelyedbe a te szablyádat, avagy nem kell-e kiinnom a pohárt, amelyet az Atya adott nékem?*” (Jn 18,10-11)

Péter szerette Jézust, fájt neki, hogy igazságtalanul bántják őt. Hirtelen természetű, lobbanékony volt, azonnal véget akart vetni Jézus ártatlan és igazságtalan meghurcoltatásának, szenvedésének. Karddal akarja érvényesíteni Jézus iránti mentő, feltő szeretetét. Úgy gondolja, hogy ha az elhurcolókat erőszakkal eltávolítja Jézustól, akkor Jézusnak nem kell meghalnia, nem kell mint egy átkozott, a kereszten függjön. Péter heveskedése, fegyverragadása téves gondolkodásából eredt. Nem akarta tudomásul venni, hogy Jézusnak ki kell innia a szenvedés és a megváltói halál keserű poharát ahhoz, hogy küldetését teljesítse. Szervennie kell ahhoz, hogy megváltói munkáját befejezze a kereszthalál kínjai által. Péter be kell lássa, hogy Jézust nem kell és nem szabad megvédenie szenvedésétől, mert így megakadályozza a megváltás megtörténését. Ha Jézus maga nem tiltakozik, nem menekül a kereszt elől, nem tagadja meg a keserű poharat, akkor Péter sem kímélheti meg ettől.

Péter csak annyit tehet, hogy alázattal elfogadja a megváltás művét, csodáját, életére nézve is, Jézus szenvedésében és kín-

A LÉLEK CSENDJE

„Tedd hüvelyébe a te szablyádat”

halálában meglátja azt, hogy miatta, helyette és érette történt mindez.

Sokszor vagyunk Péter-lelkűek, amikor szeretteinket igazságtalanul, ártatlanul bántják, meghurcolják, gazemberként, utolsó bűnös emberként kezelik. Szinte reflexszerűen előrántjuk „kardjainkat”, „szablyáinkat”, a mi fegyvereinket, hogy a támadókat lefegyverezzük, sőt meg is sebezzenek őket, minél nagyobb szenvedést, kínt kívánunk nekik is. A bosszúvágy, a visszaütés ősi emberi ösztön, természetes jelenség a világban, nemcsak másokban, de bennünk, tanítványokban, Péterekben is előtör. Nekünk tanítványoknak azonban meg kell hallani Jézus parancsát: „Tedd hüvelyébe a

te szablyádat. Vajon nem kell kiinnom ezt a poharat, amelyet az Atya adott nekem?”

Pétereknek, tanítványoknak, nekünk meg kell tanulni a leckét: másokat nem tudunk megmenteni a testi-lelki szenvedéstől. Hiába szeretnénk megkímélni magunkat, másokat az ősellenség bántalmazásától, az Atya terve ellenére nem lehet cselekedni. Jézus halála egyszeri és megismételhetetlen, tökéletes, örökérvényű megváltói halál, a tanítványok szenvedése, halála pedig sohasem megváltói, de meghalás a bűnre nézve, szenvedés, próbatétel azért, hogy az Atya akaratát megtaláljuk és elfogadjuk. A tanítványok szenvedése sokszor kikerülhetetlen, azért, hogy a kegyelemből való megszabadulást átéljük, azért, hogy egymás felé forduljanak, a szenvedőkön segítsenek. A tanítvány nem tudja a másik tanítványt megmenteni szenvedéseitől, de segíthet úgy rajta, hogy együtt érez vele, hogy szeretetét még inkább kimutatja iránta, hogy együtt figyelnek Isten ígéjére, arra, hogy Jézus legyőzte a gonoszt, a halált is.

A tanítványok nem irthatják ki gyökereitől a gonoszt, de legyőzhetik, nem karddal, szablyával, de a jó fegyverével, Jézus által. A tanítványoknak harcolniuk kell a gonosz ellen, meg kell különböztessék a jót a rossztól, de harcolni és győzni nem erőszakkal, nem karddal, hanem egyedül Jézus erejével lehetséges.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

„SZÍVEMET HOZZÁD EMELEM” – KÁLVIN ÉLETE (1.)

Európa Kálvin születése idején

Csodálatos fellendülés korában született Kálvin. Már a 15. század nagy technikai felfedezések, iparosodás és a nagy földrajzi felfedezések százada volt. 1492 Amerika, 1498 India felfedezése. Európa gazdasági és társadalmi élete átalakult: (1) A kereskedelmi útvonalak a Földközi-tenger mellékétől az Atlanti-óceán mellékre tevődtek át. (2) Kialakult a világpiac. (3) Árforradalom zajlott le.

Az ipar és a kereskedelem a 16. században nagyot fejlődött. Manufaktúrák keletkeztek. Németalföld tört az élre. A mezőgazdaság is nagyot fejlődött Nyugat-Európában a XVI. században. A jobbágyok már az előző században megváltották magukat személyi függésükből. A nagy földrajzi felfedezéseket követő átalakulás a mezőgazdasági technikát is fejlesztette, és lehetővé

tette az áruterelésre való áttállást is. Németalföld mezőgazdasági fejlődése a legmagasabb ekkor, onnan vitték át a fejlett agrotechnikát Angliába. A társadalomnak a polgárság előretörése következett be.

Nemzetközi politika

Burgundia és Németalföld házasság révén a Habsburgoké lett, akik lévén Spanyolország királyai is, bekerítették Franciaországot. Franciaország 1494-ben Itália meghódítására tett kísérletet, megkezdte hosszú háborúinak sorát a Habsburgok ellen. 1559-ben rendezték Itália ügyét a spanyolok javára a Cateau-Cabresis-i békében. Németországtól viszont Franciaország nyert területeket. 1546–47-ben, Németországban az I. schmalkaldeni háborúban a katolikusok, vagyis V. Károly császár pártja győz, de nem tudja kiirtani a protestánsokat. 1552–55-ben a II. schmalkaldeni háborúban francia szövetségben a protestán-

sok győztek. Az 1555. évi augsburgi vallásbéke a „cuius regio eius religio” (akié a föld, azé a vallás) elve alapján Németországban a tartományuraknak szabad lett választaniuk a katolikus és az evangélikus vallás között. Franciaországban a feudális abszolútizmus vált uralkodó rendszerré a 16. században.

A dél-franciaországi városok polgárai, továbbá a nemesek és a feudális abszolútizmus miatt háttérbe szorult főurak vallása lett a reformáció vallása. 1521-től már üldözték a reformáció híveit. Máglyán égettek el sokakat. Franciaország a század közepétől megújuló vallásháborúk színtere volt. A vallás persze csak egyik oka volt a hatalmi ellentétéktől szított háborúknak. 1598-ban lett csak tartósan vallásbéke francia földön, a IV. Henrik által kiadott „nantési ediktum” következtében. A francia reformáció a század közepétől nem a lutheri irányt követte, hanem a kálvinit. Kálvin elképzelhetetlen lenne a német lutheri reformáció nélkül, de a lutheri reformáció csak egy epizód maradt volna a történelemben, ha nem jött volna Kálvin. A harmincéves háború elsöpörte volna a német lutheránizmust, talán a skandináviait is.

DR. CSOHÁNY JÁNOS

„ISTEN ÁLTAL KIJELÖLT HELYETEK ÉS SZEREPETEK VAN A VILÁGBAN“

Wass Albert üzenete március 15-re*

Fiatal véreim, határokon innen és túl, idegen föld elhagyatottságában, az otthoni kényszerúségek sivárságában, rabságban, elnyomatásban, ahol csak vagytok: hozzátok szólok. Súlyos idők nyomása nehezedik lelkemre s mondanivalómat hosszú esztendő gondja s tudása érlelte. Ti vagytok a nemzet jövője. Veletek él vagy pusztul a magyar. Amit ehhez az egyszerű történelmi tényhez hozzáfűzni kívánok, azt fogadjátok szeretettel, mint ahogy szeretettel csordul a szívemből.

Életravalók vagytok. Életravalóbbak, mint mi voltunk a ti korotokban. Okosabbak is vagytok, óvatosabbak és mérsékletesebbek. Megértőbbek egymással és idegenajkú embertársaitokkal szemben. Az élet tanított meg erre. Látókörötök szélesebbre tárgult a történelem viharverése folytán. Minden lehetőségek megvan ahhoz, hogy egy okosabb, emberibb és talán szebb világot építsetek föl magatok köré, mint amilyen a miénk volt. Adja az Úristen, hogy így legyen. Mindez azonban azon múlik, hogy megtudjátok-e őrizni és hajlandók vagytok-e vállalni azt a magyar lelki és szellemi örökséget, amit mi vért izzadva átmentettünk valahogy a különböző „izmusok“ özönvizén a ti számotokra, hogy ne legyetek lelki koldusok egy özönvíz-utáni új világban. Ez az örökség a tietek egyedül és senki másé nem lehet ezen a földön. Ha ti eldobjátok magatokatól, örökre elvesz. És nem csak önmagatokat fosztjátok meg valamitől, ami pótolhatatlan, de nélküle szegényebb lesz az emberiség is.

Nekünk, magyaroknak az Úristen különösen gazdag és színes nemzeti örökséget adott. Az egész világon egyedül ez a miénk. Senki nem veheti el tőlünk, mint ahogy mi sem vehetjük át senkitől azt, ami nem illet meg minket. Hiába beszélünk angolul, franciául, spanyolul, németül, attól még nem leszünk sem angolok, sem franciák, sem spanyolok, sem németek. Az ő örökségük nem a miénk s ha majmolni próbálnánk őket, könyökkel betörni közéjük, mindössze a magunk egyéniségét, a magunk örökségét veszíthetjük el, az övéket soha sem vehetjük át. Gyökértelen idegenek leszünk az emberi világban s lelkileg elpusztulunk benne, mint a gyökerét vesztett fa.

Véreim, fiatal magyarok, jól-rosszul, de valahogy átmentettük számotokra azt a nemzeti örökséget, ami Isten rendelése folytán a tietek. Átmentettük azt földrengésen, világégésen, nemzetpusztító, lélekgyilkoló nemzetköziség mesterséges tanainak szennyos özönvizén keresztül. Ha egyebet nem tudunk értetek tenni, de ezt megtettük s becsülettel örökösök fölötte, ameddig

élünk. De a többi már a ti dolgotok és a ti felelőségetek. Egyet ne feledjétek el: amíg magyarok vagytok s az ősi kultúr-örökség erkölcsi alapján álltok, addig Isten által kijelölt helyetek és szerepetek van a világban. De ha eldobjátok magatokatól ezt az örökséget, ha magyarságotokból kivetkőztök, akkor senkik se lesztek, csupán egy halom szemét, amit ide-oda sodor a szél, míg végül is elmerültek a semmiben.

Én bízom bennetek. Áldjon meg mindannyiatokat az egy igaz Isten, köszikla-örökségünk magyar Istene!

* Az író kötetben még ki nem adott kézírata.

PATAKI ISTVÁN

Március

*Labancvilágban
mi nekünk érték,
megtartó erő,
öröksétség,
nemzetkufároknak
szemfényvesztés.
Tiborcok hangja semmibe vész?!*

*Lelkünkbe égetett zászlónk,
lobogj,
és lángolj Petőfi Sándor!*

*Költő-e ma,
ki fel nem szíssen:
nem kell Jézus,
nem kell Isten,
nem kell gyermek,
a hit, az áldás,
a szeretet, a messzilatás?!*

*Lelkünkbe égetett zászlónk,
lobogj,
és lángolj Petőfi Sándor!*

*Labancidőben
testünk összeomlik,
mint kormos bérházak.
Csak a lélek, a vér lázad.
Biztatjuk magunk:
seregünk nem lesz megvert,
magyar nem teszi le a fegyvert,
védjük magunk,
az embert,
az ezeróvamórt,
a vérünkkel mázolt székértábot!*

*Lelkünkbe égetett zászlónk,
lobogj,
és lángolj Petőfi Sándor!*

A kokárda története

A trikolórt, a háromszínű zászlót Európában a francia forradalom tette „divatosná”. A párizsi események ihlették meg Szendrey Júliát is, amikor március 15-én megvarrta és Petőfi mellére tűzte a ma ismert kokárdák első példányát.

Petőfi naplójában különben az is olvasható, hogy miközben ő a Nemzeti dalt írta, felesége nemzetiszín főkötőt készített magának. Bár ez utóbbi nem élte túl a 19. századot, az események hatására a magyar színhármas (a piros az erőt, a fehér a hűséget, a zöld a reményt jelképezi) vált a hivatalos lobogóvá.

A piros-fehér-zöld színhármas meggyökeresítése azonban nem kizárólag a márciusi ifjak érdeme, ők csupán „rehabilitálták” a nemzeti színeket. A trikolór először Mátyás korában tűnt fel egy pecsétnyomón, de ekkor még messze állt attól, hogy országserzte ismert legyen.

A kokárda történetébe nem csupán a felívelés, hanem a tiltás évei is beleivódtak: a '48-as forradalom leverésétől a kiegyezésig senki sem hordhatta, mint ahogy a Tanácsköztársaság is inkább a nemzetközi vörös színt részesítette előnyben.

A Kádár-korszakban csupán a nem hivatalos ünnepeken viselt kokárdát nézték rossz szemmel, hiszen abban a függetlenség vagy épp a szovjetellenesség jelképét vélték felfedezni.

A KÖZÉPPONTI TÉMA SAJÁTOS HANGSÚLYAI A MAGYAR AJKÚ TESTVÉREGYHÁZAK ÉLETÉBEN

500 éve született Kálvin János

A magyar református egyházak közel félevezredes története folyamán Kálvin János jelentőségének méltatása, értékelése már sokszor és sokféleképpen megtörtént. Ma is folyamatban van, illetve közelgő születésének 500. évfordulója alkalmából újra történik. Trianon és Párizs után azonban ilyen módon még nem történt kísérlet, különösen nem olvasmányos formában kalendárium számára. Az elgondolás azonban indokolt. A leválasztott nemzetrészek református népe sok más mindennel együtt a Kálvini örökséget is kénytelen volt másként megélni, küzdelmeihez abból más módon meríteni. A Trianon utáni öt helyett a 21. század elején a Kárpát-medencében immár nyolc országban élünk, amelyekből öt, új államalakulatnak mondható. Nem szabad megfeledkeznünk azonban a Nyugat-európai gyülekezeteinkről, sem pedig az amerikai és ausztráliai kontinensen élő református egyházainkról, valamint a volt Szovjet Birodalom távoli területein létrejött szórvány gyülekezeteinkről sem.

Valóban elmondható, hogy mindenütt sajátos, eltérő körülmények közepette léte-zünk, különböző problémákkal és jelenségekkel kell folyamatosan megküzdenünk. Közülük most emeljük ki a három legfontosabbnak mondható területet, ezek a következők: a. az anyanyelvű ige-szolgálat, a gyülekezetek élete és gondozása, b. az oktatás-nevelés, iskolák ügye, c. a társadalmi struktúra alakulása – alakítása, amely közvetlenül is kihatott egyházunk életére.

MÜLLER DEZSŐ

Kálvin

Amikor Genfben megtévelyultak a lelkek szemed korhadó kútjából könnyet merítettél haragra dühre izzó sebekre nyári szellőt tettél s Ige-fuvalával tisztogattad lelked

Ha próbálták fejedet elcsavarni itt lenn s a bárnyúk gyűlölete szívedbe ötlött keményen susogott közöttük az öklöd madárként röpített csúcsokra az Isten

De bölcs könyveidet ma megszállja a por legendás híredet elnyeli az utókor már nem tündökölnék nálunk az antik fegyverek

S ott is ahol szólnak még harangjaink s épülnek gyorsan délceg imaházaink bágyadt kezünkől kisiklanak az emberek.

(1994)

2009

Kálvin-év

Mindhárom területen a kisebbségi sors tükrében szükséges vizsgálódnunk. Először kíséreljük meg a választadást arra a kérdésre, hogy miként érvényesült – nevezzük így – a kálvini többlet és mit köszönhetünk neki a világháborúk után megváltoztatott nem egyszer létünkben fenyegetett állapotunkban. Álljon első helyen a legfontosabb:

a. az anyanyelvű ige-szolgálat. Hangsúlyoznunk szükséges, hogy nem általában az ige hirdetés fontosságáról van most szó, ami különben vitathatatlan, hanem annak jelentőségéről, hogy anyanyelven, azaz a mi esetünkben magyarul hangzik az örök Ige, magyarul imádkozunk, énekelünk, végézzük a katechézist és a lelkipozitívást. Személyi integritásunk megőrzésében, önazonosságunk erősítésében rendkívül sokat jelent.

Jól tudjuk, hogy az anyanyelvű szolgálat a reformáció egyik legnagyobb vívmánya. Esetünkben úgy, ahogy ma is gyakoroljunk kálvini többletnek számít – gondoljunk a bibliai könyvek magyarázatára, amely ránk nézve számos oknál fogva rendkívül súlyos bírnak. Hitre vezető, jellemformáló egységesítő erőként hat, egyben nemzet-megtartó hatása is van. Ez az elcsatolt területen elő népünk sorsában – útjában mutatkozott meg és lett közösséget összefogó, megtartó erővé. Nyolcvannyolc esztendő után, háború, vagyon és jogvesztés, kitelepítés, deportálás, iskolák bezárása ellenére még ma is vannak vegyes ajkú települések, ahol nem véletlenül, már csak a református lakos vallja magát magyarnak (nem tudni meddig...). Ezzel a jelenséggel a maradék ország magyarsága – érthetően – nem szembesült, tegyük hozzá, vétkes mulasztása, hogy nem is foglalkozott.

b. A következő olyan terület, ahol a kálvini reformáció a felvidéki rész-egyházunkban maig ható pozitívumokat eredményezett, az egyházi iskola, az oktatás-nevelés ügye.

Lelkipásztor elődeink, de maguk a hívek, az egyházközségek nagyon fontosnak tartották és elsősorú feladatuknak tekintették az egyházi iskolahálózat kiépítését, melynek érdekében készek voltak komoly áldozatokat vállalni. Felvidéken – Kárpát-alja is a megalakult Cseh-szlovákiához lett

csatolva, több száz tanerővel, több száz egyházi iskolában komoly bibliai szellemben megkezdődött a tanítás. Sajnos egy-két év eltelte után a demokratikusnak mondott köztársaságban két tucatnyi iskolát, az állami hatóság már bezárattott. Egyházunk akkori vezetői az egyházközségekkel karöltve gyorsan és ügyesen reagáltak, hozzáépítéssel új tantermeket és tanítói lakásokat létesítettek, megmentve a munkanélkülivé vált tanerőket és a tanulókat. Nagy áldozatokkal járó, bölcs döntés volt, miként a Révkomáromban létrehozott Református Tanítóképző Főiskola létesítése is. Elegendő a tanárok névsorát számba venni ahhoz, hogy megállapítást nyerjen, erős kálvini szellemben folyt a felkészítésük. Cselekvő, élni akaró, szilárd történelmi tudattal ren-

„Mivel a 2009-es esztendő folyamán Kálvin Jánosra emlékezünk, aki Isten Igéjét komolyan véve az egyén és a közösség életét megújította, számunkra sem marad más út, mint megvizsgálni magunkat: Isten dicsőségére élő emberek és egyház vagyunk-e? S amikor ezt a kérdést feltesszük, természetesen vizsgáljuk életünk minden területén azt, hogy milyen teret engedünk mi Isten világhosszágának. Vajon érvényes-e reánk Kálvin János jelmondata: Soli Deo Gloria – Egyedül Istené a dicsőség?”

FAZEKAS LÁSZLÓ (Kálvinista Szemle)

delkező és egyre inkább igével táplálkozó egyház lett a Felvidéki Református Egyház, amelyet a kivülálló neveztek egyre sürűbben „kálvinista egyháznak”, tegyük hozzá – méltán. Részegyházunkat tekintve, Kálvin hatását vizsgálva külön jelentőséggel bír Sárospatak és Pápa kisugárzása. A mi esetünkben nem a Révész Imre ostromozta rosszízű „kálvinizmusról” van szó. Meggyőződés, hogy a felvetett téma pontos feldolgozása sok tanulsággal, gazdagító önismeretet eredményező fontos feladat.

c. A társadalmi struktúra alakulása, alakítása a Versailles-ban létrehozott új államalakulatban a fejlődés gyorsabban és más módon, a magyarországitól eltérően zajlott. Most csak arra van lehetőség, hogy egy-egy a megadott témával összefüggő fontos mozzanatot kiemeljek.

Álljon első helyen a sajátos, már akkor diszkriminatív módon megvalósított föld-reform. Az egyházi- és nagybirtok esetében tulajdonos váltást eredményezett. Sok ezer „személy”, illetve család jutott földhöz, ami nem számított bajnak. A baj az volt, hogy az új tulajdonosok szinte kizárólag csehek, morvák és szlovákok lettek – lehettek. Ezzel együtt kisebbségfajta „népvándorlás” kezdődött. Magyar vidéken, új, idegen nyelvet beszélő települések, református többségű

FOLYTATÁSA AZ 5. OLDALON

A Kálvin-év első vasárnapja a párizsi magyar reformátusoknál

A Kálvin-év első vasárnapján istentisztelettel és úrvacsoraosztással indult a párizsi magyar református gyülekezet új esztendeje. Havonta egy alkalommal találkoznak a St. Esprit francia református testvér-gyülekezet kis kápolnájában. Az ige és magyar gyökereik hozzák össze őket. Önálló lelkészük nincs, az igehirdetés szolgálatát Anne Marie Heddad, a gyülekezet gondnoka szervezi meg nagy odafigyeléssel, vendéglelkészek meghívásával.

Ez alkalommal az 1Jn 5,4-6 alapján szólt az igehirdetés. „Mindaz, ami Istentől született, legyőzi a világot... ami legyőzi a világot: a mi hitünk.” A győzelmek földjén is – akár a francia forradalomra gondolunk, akár a napóleoni nagy hódító csatákra, akár Trianonra – érvényes Isten szava: nem az erőszak, nem az agresszió, nem a politikum, nem a gazdasági hatalom, még csak nem is az információ győz, hanem a mi hitünk! A hitünk győzelmes erő, mert az Igazságba kapaszkodik: Krisztusba. Ő pedig azt mondta: „Én meggyőztem a világot!” (Jn 16,33).

Az Igazság ellenállhatatlan erővel jön és érvényre juttatja a maga valóságát. Olyan vonzó erővé válik azoknak, akik felismerik, hogy minden akadályt félretéve, önként elindulnak felé, mint a pásztorok, Pál apostol vagy éppen Kálvin. Istennek ez a látszatok mögül kibontakozó, szilárd, megbízható világa bennünk, rajtunk keresztül is győzni akar. Győzni akar úgy, hogy 1. megszabadít

hamis támasztékainktól, ködképeinkől, idolumainktól (Bacon), azaz emberlétünk érzékszervi csalásaitól, előítéleteinkől, nyelvi hamisságainktól, hazug elméleteinkől; 2. úgy, hogy fizikai létünkben meg tapasztalható valósággá akar válni cselekedeteinkben, életvitelünkben, szeretetszolgálatunkban, megbocsátásra való hajlandóságunkban; 3. úgy, hogy tanítani akar, mert az Ige = az Igazság = Krisztus megértése mindig értelmi tevékenységet is feltételez.

Nem az a fontos, hogy „neked vagy nemem van igazam,” hanem az, hogyan viszonyul egyikünk vagy másikunk igazsága az Igazsághoz! Annak van jövője, akinek igaza az Igazságba illeszkedik. Akit az Igazság formál, az megtanulja a dolgok autonómiáját becsülni: az nem akar erőszakkal beleavatkozni a másik ember életébe, nem akar uralkodni fölötté; és akit az Igazság formál, az maga is autonóm lényvé válik abban az értelemben, hogy nem embertől függ immár, hanem a felismert igazságtól, mint Jeremiás vagy Luther, vagy mint a hugenották. Ezt keresni szép és maradandó életprogram. Ezt kereshetjük, mert az Ige, az Igen, az Ámen, a Krisztus a kálvini reformációnak köszönhetően magyar nyelven is megszólalhatott nemzetépítő erővel.

Isten áldását kívánjuk Kálvin földjén élő magyar hittestvéreinkre!

FODORNÉ NAGY SAROLTA

A Párizsban élő magyarok a hónap első vasárnapján 17 órakor a St. Esprit templomban (8. kerület, 5 rue Roquépine) magyar nyelvű istentiszteleten vehetnek részt. A Párizsi Magyar Református Missziót 1927-ben a magyar református egyház alapította, azonban 1947 után nem támogatta tovább a párizsi gyülekezetet. A kezdeti segítség után az Egyházak Világtanácsa is megszüntette az anyagi támogatást. Ekkor a gyülekezet híres lelkésze, Kulifay Imre taxisofőrséget vállalt, hogy továbbra is – immár fizetség nélkül – végezhesse a párizsi ma-

gyarok között az egyházi szolgálatot. 1973-tól a misszió neve Franciaországi Magyar Protestáns Egyházra (Église Protestante Hongroise en France) változott. 1997 óta nem szolgál állandó lelkész a gyülekezetben: havonta egyszer a Magyarországról, Erdélyből, Svájcban, Németországból, Hollandiából és Angliából érkező evangélikus és református lelképásztorok hirdetik az ígét. A gyülekezet mintegy ötven fizető tagjának áldozatkészsége s egyéb adományok teszik lehetővé ezeket az istentiszteleteket.

500 ÉVE SZÜLETETT...

FOLYTATÁS A 4. OLDALRÓL

tájakon más történelmi egyházakhoz tartozó, hamarosan jómódúvá váló gyülekezetek jöttek létre. A kisebb üzemek létesítése szülőföldünkön szintén hozzájárult a lakosság keveredéséhez. (Hasonló jelenség játszódott le, durva, számtalan esetben embertelen formában a deportálás és kitelepítések idején 1946–47-ben, illetve a '89-es fordulat után az új keletű privatizáció kapcsán.) Sok helyen oda lettek az egységes, erős „kálvinista” közösségek.

Amíg az első Köztársaság idején a falusi református gyülekezetek szilárd helytállása, a földműves szabadsága, biztonsága, támasza volt többek között a városi eklézsiák polgárainak és szegényeinek, ezért sem beszélhetünk egyházi életünkben vérszes „csatavesztésről” (lásd: Ravasz László, Korbán II. kötet, 502. old.). A 20. század második felében azonban a szerepek megváltoztak. A városi reformátusság száma jelentősen szaporodott ugyan, falvaink megyengültek, de a jelenlegi városi gyülekezeteink csak részben jelentenek támaszt agonizáló kis falusi gyülekezeteink számára. Halványodóban van a „kálvinista jellem” szilárdsága,

bár vannak biztató jelek, szorult helyzetünkben egyre több hajlandóság mutatkozik az összefogásra, egymás támogatására. Nagy szükség van az egyház-szervező és lelkigondozó Kálvin János teljesebb megismerésére. Szükség van több református óvodára és iskolára, hitvallásaink alaposabb, korszerűbb ismeretére, evangéliumibb szellemű harmonikus életfolytatásra, csak így maradhatunk talpon az államok, a világ nyomása, a többi történelmi egyház bekebelező hatása ellenére, amelyben túlteng a hamis nemzettudat. Ha nem akarunk tévedések, fenntartott középkori elképzelések áldozatául esni, akkor fölöttébb nagy szükségünk van a bibliai megalapozottságú, újra fogalmazható kálvini egyházértelmezésre és tudatra. Jézus azt ígérte, hogy „ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az Ő nevében”, ott lesz közöttük. Ha pedig az egyház Jézus teste, akkor ott mindenütt van Egyház, ahol Ő jelen van. Nem dogmatikai tételektől, sem enciklikáktól függ az egyház. Amíg templomainkban Krisztust prédikáljuk, otthonainkban az Ő nevében imádkozunk, amíg Őt szívünkben hordozzuk, amíg református eleink tanítását komolyan vesszük Református Egyházunk református egyház marad.

DR. ERDÉLYI GÉZA

KÁLVIN JÁNOS...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

zeti szabadságharcaink már **Bocskai István** korában magvukban haltak volna. Ebben az összefüggésben és válságos jelenkori helyzetünkre is vonatkoztatva mondhatjuk tehát **László Dezső** szavaival szólva: „Akkor is, mint a mostani nehéz időkben, az Egyház volt az a biztos vár, amelyik nemzetünket a pusztulástól megmentette”. EBBEN AZ összefüggésben válik igazán értelmezhetővé és sokatmondóvá, hogy az **1564-es** Nagyeneydi Zsinat a hitvallások szerinti megjelölés helyett nemzeti alapon tesz különbséget a két korabeli reformációi irányzat között, amikor is „a **szász** gyülekezetek egyházával” – „a szebenivel” – szemben a kálvinizmust „a **magyar** gyülekezetek egyházának” – „a kolozsvárnak” – titulálta. Ennek megfelelően, ugyanabban az esztendőben a Tordai Országgyűlés a kálvini egyházat „a kolozsvári egyház vallása és felfogása” megnevezéssel iktatja be az erdélyi „recepta religiók” sorába. A REFORMÁCIÓ örökségeként a református vallás hagyományos szóhasználatunkban azóta is megőrizte a „**magyar vallás**” megkülönböztető elnevezést. Az idei Kálvin Év, változott körülmények között, erdélyi meglétünk jelenlegi súlyos válságában is hadd hirdesse a magyar kálvinizmus eme nemes örökségét – hitünk és magyarságunk megtartó üzeneteképpen.

Brüsszel, 2009. február 18.

Presbiter-találkozó Kolozsváron

A Kolozsvári és a Kolozsvár-Külső Egyházmegye közös szervezésében a Bethlen Kata Diakóniai Központban február 4-én presbiter-találkozóra került sor, amelyen a két egyházmegyében levő gyülekezeteknek még csak fele sem képviseltette magát.

Az értekezleten jelen volt az egyházkerületi Presbiter Szövetség elnöke, **Báthori Endre**, valamint **László Dezső**, a Kolozsvár-Külső Egyházmegye gondnoka, **Varga György**, a Kolozsvári Egyházmegye főgondnoka.

A találkozón előadást tartott **Fónagy Miklós**, az Észak-Pesti Egyházmegye esperese, valamint **Judák Endre** egyetemi tanár. Fónagy Miklós elmondta: a presbiterképzés

célja nem az, hogy megnőjön a templomlátogatottság, hanem az, hogy a presbiterek képzettebbek legyenek, hitben érettek, akiknek példaadó munkája vonzerőt jelenthet a gyülekezeti tagok számára. Az esperes beszámolt az Észak-Pesti Egyházmegye területén folyó kiskörű presbiterképzésről, majd elmondta, hogy a gyülekezetek az évi perselypénzből és a fenntartói járulékból 10 százalékot befizetnek az egyházmegyének. Ebből az összegből pedig segítik az építő gyülekezeteket, fizetik a kórházlelkeseket, támogatják a rászoruló közösségeket, ugyanakkor negyedévi újságot adnak ki, támogatják a presbiterképzést, valamint más egyházi találkozókat.

Judák Endre, aki a magyarországi Presbiter Szövetség elnökségének tagja, a presbiterképzésért felelős titkára, a kiskörű képzésről tartott előadást. Elmondása szerint

Az esemény előadói

egyházmegyéjében 10-12 gyülekezet presbiteri látogatják egymást rendszeresen, együtt tartanak felkészítőket, képzéseket. Minden gyülekezetben megfordulunk, mindegyik „másban jó”: vannak, ahol nagyobb hangsúlyt fektetnek a családlátogatásra, másol az ifjúsági munkára, diakóniára, városi misszióra stb. Előadásában aggodalmának adott hangot, miszerint Magyarországon, a környező országokkal ellentétben, a diákoknak nincs órarendbe iktatva a vallásóra. Szomorúan jegyezte meg, hogy az országban a fiatalok hamar elválnak, sok az abortusz, az emberek nem szentelnek kellő figyelmet a vasárnap megszentelésére. Ugyanakkor hangsúlyozta a pedagógusok gyülekezeti életbe való bevonását. A gyerekek sok időt töltenek az óvodákban, iskolában, egyetemen, így hát nem mindegy, hogy ott milyen lelkületű személyek tanítják és nevelik őket.

Előadásának végén Judák Endre felhívta a presbiterek figyelmét arra, hogy rendkívül hasznos olvasni a magyarázatos bibliát, így sokkal több összefüggést lehet meglátni, jobban el lehet sajátítani az anyagot.

SOMOGYI BOTOND

A kolozsvári presbiter-találkozó résztvevői (A szerző felvételei)

MIT TENNE MA KÁLVIN AZ EGYHÁZBAN?

Kárpátaljai presbiterhét

Idén, születésének 500. évfordulója alkalmából Kálvin-émlékévet tartanak a reformátusok szerte a világban. (A Kálvin-évet hivatalosan a reformáció napján nyitották meg Svájcban.) Már 2008 elején elkezdődött a jubileumi év alkalmainak megszervezése. Újra középpontba kerültek a kálvini „solák”, az egyház megújulásának gondolata. S ha körülnézünk egyházunk háza táján, talán a reformáció igencsak időszerűvé vált napjainkra. Kárpátaljai lelkesek egy jelentős része szerint gyülekezeteinknek változásra van szükségük ahhoz, hogy megszólítsák azokat az embereket, akik még nem halották az Ige szavát.

A gyülekezetek szervezetségének, eddigi szolgálatainak újragondolására, új utak, és a kor adta lehetőségek kiaknázására van szükség. Ez rengeteg energiát igényel, s

harcokkal is jár. De ahogy az évkezdő imahét alkalmain elhangzott: nagyot kell álmodni, s hatalmas dolgokat kérni Istentől. S aki kér, az mind kap.

Január 5. és 9. között kárpátaljai presbiterek egy héten keresztül foglalkoztak a céltudatos reformáció gondolatával a balasszéki Béthel Konferencia-központban. Az alkalmon résztvevő presbiterek előadásokat hallhattak gyülekezetépítésről, a jövő gyülekezeteiről, arról hogy vajon Kálvin ma mit tenne az egyházban? S feltehetjük az önvizsgáló kérdéseket: Mennyire foglalkoztat minket, akik talán egy gyülekezetnek tagjai vagyunk, a közösségünk építése, ég-e a lélekmentés tüze a szívünkben? Halász Dezső beregújfalui lelkipásztor elmondta, hogy igyekeznek évről-évre színvonalas előadásokat és építő beszélgetéseket kínálni a

presbiterek számára, ezt bizonyítja az a tény is, hogy ők maguk buzdítják egymást a részvételre.

Az alkalom végén néhány presbiteret megkértünk, foglalják össze a hét tanulságait:

– Sajnáljuk azokat a testvéreket, akik valamilyen oknál fogva nem tudtak eljönni. Valószínű, hogy a mi elbeszéléseink alapján legközelebb itt lesznek. Már az, hogy Isten mellett lehettünk, és megpihelve feltöltödtünk, hatalmas lehetőség. De ennél nem szabad megállnunk, hiszen aki kapott valamit, az adjon is! Az előadásokból hasznos útmutatást kaptunk arra nézve, hogy mit kell tennünk az elkövetkező időkben. Gondolom, ezekkel kapcsolatosan mindenki elő tudja majd hozni, ami már rég szunnyad benne. Nemsokára lesz az alakuló ülésünk, elkészítjük idei munkatervünket. Jó, hogy itt voltam, mert elő tudok majd állni néhány olyan dologgal, ami eddig nem volt jelen a gyülekezet életében, hogy konkrét célokkal, tervekkel tudjunk továbbhaladni.

S. K.

OLVASÓLÁMPA

Könyvbe foglalt műemlék orgonák

„...orgonatorténeti rálátással és tisztelettel hívom fel a figyelmet ezekre a méltánytalanul elfelejtett emlékekre-orgonákra, melyek az erdélyi orgonaművészetnek évszázadokon át kifejező eszközei voltak. Legtöbbjük még az első világháború előtt épült és műemlék kategóriába tartozik, bár intézményesített védelmük ugyanúgy megoldatlan, mint az egyéb egyházművészeti emlékeké. (...) Sajnos a körülmények folytán a vonatkozó adatok sora még mindig hiányos. Minden újabb adalék tehát fontos közlés lehet, és minden észrevétel a hangszerek teljesebb megismerését szolgálja.” (Dávid István: Műemlék orgonák Erdélyben)

A *Műemlék orgonák az Érmelléki Református Egyházmegyében* című könyv, mely a Partiumi Füzetek 56. köteteként a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő Egyesület gondozásában jelent meg, egy ilyen adalék, kiegészítve helytörténeti írással is, mely elkalauzol az Érmellék településeire.

A könyv megírása és szerkesztése terepmunkát is kívánt, a levéltári kutatások mellett. Sokszor egy adatot nem a településen kapott meg a szerző, hanem egy adott információ birtokában más egyházak és levéltárak adatai között. Máskor egy újabb információ megkövetelte az orgona ismételt megvizsgálását.

Az orgonák bemutatása helységenként történik, ismertette a település és a református egyházak történetét, a templom nevezetességeit. A szerző a hangszer iránti szeretetből, érmelléki származású lévén magára vállalta ezt az önkéntes feladatot, végigjárta az Érmellék településeit, tudván azt, hogy az idők visszaemlékezései és a leírt adatok könyv formájában megmaradnak az utókornak. A szerző feltárja előttünk az általa kutatott és feltalált levéltári adato-

kat, valamint láthatjuk az orgonákat szép színes felvételeken is.

Az avatatlan olvasó számára van egy fejezet, mely rövid betekintést nyújt a hangszer történetébe. Itt rövid szakmai leírást is találunk a hangszer szerkezetéről, alkatrészekről, sípokról, az az arról, mi is található az orgona belsejében, mi található a homlokzata mögött.

A könyv végén található az irányelvek a műemlék orgonákkal kapcsolatosan, melyeket a hangszer tulajdonosai, őrei és az orgonát javító szakembereknek is fontos tartani az állomány megőrzése céljából.

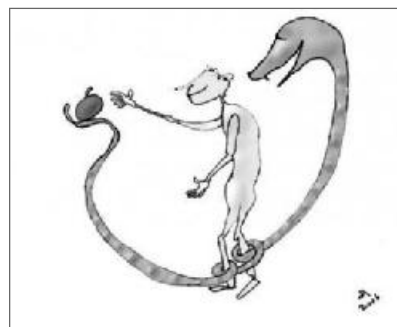
Műemlékeink még a régi, majdnem kétszáz éves mechanikus csúszkaladás orgonák mellett az újabbak is, melyek száz év körüliek, melyek már más típusú szerkezeti megoldásokkal épültek, ezek a pneumatikus orgonák. Ez utóbbiak is a műemlék orgonák közé sorolhatók, mivel egy lezárt orgonaépítészeti korszak termékei, és ezeket tolmácsolhatók hitelesen az ebben a korszakban írt romantikus orgonaművek. Külföldön már elkezdődött ezeknek a hangszereknek a restaurálása is. Nálunk most folynak a marosvásárhelyi kultúrpalota pneumatikus Rieger orgonájának restaurálási előkészületei. Ezen irányelvek mellőzése folytán semmisült meg a közel-múltban egy nagyváradi műemlék orgona.

MOLNÁR JÓZSEF

(Orosz Otília Valéria:
Műemlék orgonák az Érmelléki Református Egyházmegyében, Partiumi Füzetek, 2008 Nagyvárad)

FIRKA

Kísértés

Adorjáni László rajza

Napóleon vallomása

Szent Ilona szigetén, már mint fogoly, ezen figyelemre méltó és tanulságos vallomást tette Napóleon: *Ismerem az embereket, és azt mondom, hogy Jézus nem ember. Az ő vallása titok, amely önmagában való, emberfeletti ismereten alapul, és amely nem emberi felismerés. Nagy Sándor, Julius Caesar, Nagy Károly és jómagam, nagy birodalmakat alapítottunk. De mi volt az, amire lángeszünk épült? Erőszak!*

Egyedül Jézus az, aki a birodalmát a szerezetre alapította, és még ma is milliók halnak meg érte. Nem egyetlen napon, nem is egyetlen csatában győzött a keresztyén vallás. Nem, hanem egy hosszú, évszázadokon át tartó háború során, amelyet az apostolok indítottak el, és Jézus követői folytattak.

Embereknek hosszú láncolata a világ minden táján elszórvá, akik nem viselnek más jelt magukon, mint a kereszt titkában való közös hitet. Én hamarosan meghalok, testemet átadják az anyaföldnek, férgek eledelül. Milyen hatalmas távolság van az én mélységes nyomorúságom és Krisztus örök országa között, amelyet hirdetnek, szeretnek, áldanak, és az egész Föld színén terjesztenek.

BANYAI LÁSZLÓ

(A szerző református lelképítész.)

TOLLVONÁS

Válás-propaganda

Kezembe került az új évezred új lapjának titulált, modern elveket, könnyebb és érdekes témákat tárgyaló magazin egyik száma. Gondoltam, nem az én világom, de miért ne tágítsam a látóköröm?

Az első oldalon: „Minden lány álma a fényes esküvő, és a menyasszonyi ruha próbáján irigykedő barátok, és könnyező anyák gyűrűjében nem érdekel senkit a statisztika, hogy minden házasság válással végződik. Miért mondjuk ki a boldogító igent, ha ugyanazzal a lendülettel dobhatjuk be a boldogító nemmel himzett képzeletbeli törülközőt?” – tűnődik Palásti Márta főszerkesztő.

Egyszerre bémúlt le minden körülöttem. Tessek? Ez hatásvadászat, vagy valóság?

Továbbfogatok. Sokkoló hidegzuhany: újabb cikk a válásról! Megáll az eszem, de tényleg, hogy lehet... Hát így: „Van, amit nincs értelme húzni. Ilyesmi lenne például az idő. Tudom, meg kell teremteni az elválás miliójét, tán szét is kell osztani a milliókat, de maradni, egy olyan helyzetben, amiben nem lehet, hát az egyenesen tragédia. Sem a magány, sem a gyerek nem kifogás, egyiket sem érdemes ugyanis hülyének nézni: a magány csak hosszabb, a gyerek csak szomorúbb lesz. Hegel szerint a történelemkönyvekben a boldogság megannyi üres lap. Valóban. A vérről írtakat meg kár szaporítani, legyen szó csak egy „egyszerű” házasságról. Jó megoldás sosem lesz, ezt a játékok későbbi győztesek és vesztesek játsszák...” – fejtegeti hozzáértését Novák Péter színész.

Mire jó ez? Népszerűsítjük a házasságtörést és lovat adunk az ezen gondolkodók alá? Nem elég, hogy az elmúlt 50 évben öt-hatszorosára nőtt a magyar elváltak száma? Nem furcsa, hogy

a válások 71 százalékát a nők kezdeményezik (a Magyar Központi Statisztikai Hivatal adata)? Ja, értem. Szóval ez a 21. századi emancipáció!?

Gondolataimba merülök. A házasságot Isten alapította és rendelte. Ezért az Ő teremtésbeli rendjéhez tartozik, hogy férfi és nő egymással és egymásért éljen, családot alapítson. Mindehhez Isten ígérete, áldása és kegyelme kapcsolódik. Sőt, az Újszövetség azt írja, hogy az asszony a férjétől el ne váljék (1Kor 7,10)!... És mégis, egyre többen megteszik. Nem érdekli őket már semmi. Boldogan éneklük a szétfoszott szerelemről: „Csak egy tánc volt, mit tőled kértem én, Azután ment minden könnyedén, Együtt mentünk haza az úton, És a többit nem tudom.”

A többit nem tudom!

Egyet azért mégis: amit Isten egybeszerkesztett, ember ne szakítsa szét!

ORBÁN LEVENTE

(A szerző református lelképítész.)

TÓKÉS LÁSZLÓ SVÁJCI LÁTOGATÁSÁRÓL. Február 6-8-án Tókécs László püspök, EP-képviselő a Zürichi Magyar Egyesület meghívására látogatást tett Svájcban. Útja részét képezi annak a látogatás-sorozatnak, melynek rendjén, a nemzeti összefogás munkálása jegyében, az eltelt év folyamán felkereste a határon túli – Kárpát-medencei és nyugati – magyar közösségeket. Az alábbiakban az EP-képviselő sajtóirodája által jegyzett közleményből idézünk. A Zürichi Egyetem Teológiai Fakultásának dékánjával, **dr. Konrad Schmid** professzorral folytatott megbeszélésen elvi megegyezésre jutottak közös európai tudományos projektek indítása, kölcsönös látogatások, tanár- és diákcsera programok szervezése ügyében. Február 7-én került sor a svájci magyarság legnépesebb közösségi rendezvényeként számon tartott Zürichi Magyar Bálra, melynek idei díszvendége Tókécs László volt. A püspök köszöntő beszédében sürgette a nyugati magyarságnak a nemzeti összefogásban betöltendő szerepének a megkeresését, a nemzeti érdekeink nemzetközi képviseletében való átgondolt és hathatós részvételét. Február 8-án, vasárnap a zürichi Bruder Klaus római katolikus templomban került sor ökumenikus istentiszteletre. Az igehirdető püspököt **Vizauer Ferenc** plébános köszöntötte. Az istentiszteletet követő közéleti fórumon Tókécs László hangsúlyozta, hogy a svájci regionális-kantonális-önkormányzati rendszer komoly eszmei és ihletforrást jelent, politikai mintaként szolgál az erdélyi – székellyföldi – magyarság számára.

A tamashidai imahét résztvevői

IMAHETET TARTOTTAK TAMASHIDAN. Február első hetében zajlott a Fekete-Körös partján fekvő Tamashidán az Egyetemes Imahét. Az erdőháti település közössége elöregedett, a fennmaradásért küzd. Az alig 175 lelket számláló gyülekezet takarékoságból délután 3 órától, a parókia imatermében tartja az istentiszteleteket a téli időszakban. Február 5-én **Miklós Csaba** hegyközsztári lelkipásztor hirdetett igét, a 133. zsoltár alapján. Nem mindegy, hogy az elmagányosodott ember milyen közösségekbe kerül az élete. A mai társadalomnak is meg vannak a farizeusai, írástudói, vámszedői, akik uralkodnak a szellemi életet, a pénzt, a gazdasági életet. Hány meg hány közösség létezik, amelyeket a Sátán vezérel, hívogatják, csábítják az ifjú szívüket és hálózják be az emberi szívüket. Ebbe belekeverülve az emberi szív elmagányosodik, lelke megüresedik, értelmetlenné és céltalanná válik egész élete; nem tud már törődni gyermekei jövőjével, legkevésbé egyházzal, Istennel – mondta az igehirdető.

TÓTH ZSIGMOND

KÁLVINRA EMLÉKEZIK A PROTESTÁNS VILÁG. Az egyházreformátor születésének 500. évfordulójára idén nyáron emlékeznek a protestáns egyházak. Addig számos konferencia, kiállítás, kiadvány, találkozó foglalkozik majd személyiségével, illetve tanításával, s ennek maradandóságával. 2008 november elején Kálvin Genfjében a Református Világszövetség és a Svájci Protestáns Egyházak közös szervezésében hivatalosan is elindult a Kálvin-év ünnepegyfolyama. **Setri Nyomi** református lelkész, az RVSZ főtitkára a reformáció genfi emlékműve előtt mondott nyitó beszédében rámutatott: „Kálvin látomásos reformátor volt, olyan mozgalmat indított el, ami a világ minden részére eljutott: több, mint 80 millió keresztyén 107 országban vallja magát reformátusnak”.

IDÉZŐJEL

„A hazaszeretet egy nemzetben az, ami a testben az egészség.

Attól naggyá nő, anélkül elsorvad.

Hazaszeretet nélkül nincs nemzet, csak horda.

A nagy nemzeteket az tette naggyá.

A hazaszeretetet nem lehet megmagyarázni, mint nem lehet az egészséget sem, ami nélkül meghal a test.

Mi belőlünk magyarokból – hát nem veszitek észre, hogy évtizedek óta próbálják azt kilopni és vele egyetlen erőnköt, a lelkiön önértetét.

Egyforma nemzeti kincsünk a vagyonunk, az eszünk, a becsületünk és az időnk.

Ezeket a kincseinket lopják meg mindennapi apró hazaárulással.”

JÁSZAI MARI

Püspökszentelés Komáromban

Testvér-egyházkerületünk, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hat évre megválasztott új püspökét, **Fazekas Lászlót** február 14-én ünnepi istentisztelet keretében iktatták be tisztségébe. A Szlovákiai Református Egyház élére tavaly megválasztott püspök – aki az 1996-tól 2008-ig püspöki szolgálatot teljesítő **Erdélyi Gézá**t követi – idén január elején már elfoglalta hivatalát.

Fazekas László

Az ünnepi istentisztelet egyúttal a VIII. Zsinat nyitó ülése is volt a zsúfolásig megtelt révkomáromi templomban. A beiktatási ünnepség igehirdetési szolgálatát dr. Erdélyi Géza nyugalmazott püspök az Ef 6,10-12.18b-20. igéreszek magyarázatával végezte, magyar és szlovák nyelven, mivel az Egyháznak két

szlovák nyelvű egyházmegegye is van. Az igehirdető arra buzdította fiatal püspöktársát, hogy az Úrra figyeljen szüntelen és az Ő áldása kíséni fogja minden munkáját.

A jelenlevő esperesek és püspökök áldásadása után a Révkomáromi Református Gyülekezet új palástot ajándékozott Fazekas László püspök-lelkipásztoruknak.

A felszentelt Fazekas László püspök igehirdetési textusa a 2Tim 3,14 volt. Bizonyosságot tett arról, hogy az eddig reá bízott munkálkodásában soha nem volt egyedül, mert Isten mindig segítette. Hangsúlyozta, hogy nemcsak a gyülekezeteknek, de egész magyar népünknek Jézus Krisztusra van szüksége, az ő útmutatására, és mindenekben reá hagyatkozására.

Az új püspök igehirdetését **Fekete Vince** főgondnok beszéde követte, melyben példaeértékű magatartást, s egyben a hatékony

társfelelősség szolgálatáról biztosította új püspökét. A beiktatott tisztségviselőket, illetve a Zsinatot az Egyház Lux aeterna kamarakórusa két énekkel köszöntötte, **Süll Kinga** vezetésével. Majd Fazekas László püspök és Fekete Vince főgondnok megköszönték dr. Erdélyi Géza nyugalmazott püspök és Koncsol László tiszteletbeli főgondnok eddigi szolgálatát.

Ezek után a meghívott vendég püspökök, egyházi szervezetek képviselői, a Szlovák, illetve Magyar Köztársaság Oktatási és Kulturális Minisztériumának képviselői köszöntötték a beiktatott tisztségviselőket. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület nevében **Csűrű István** helyettes püspök adta át köszöntését.

Nemzeti imádságunk eléneklése után Fazekas László, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspöke három nyelven – magyarul, szlovákul, németül – elmondott áldásával zárult az ünnepi istentisztelet.

A. E.

Harangszó

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület Gyülekezeti Lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,20 lej.

Felölös szerkesztő: Fábán Tibor. Olvasószerkesztő: Babes Arday Erika. Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó. Külmunkatársak: Antal Attila, Balázsné Kiss Csilla, dr. Csohány János, Kurta-Tótos Beáta, Muhari István, Orbán Levente. Szerkesztőség és levélcím: Harangszó, 410001, Oradea, str. Moscovei nr. 14. Tel.: 0259/434-664; 416-067. E-mail: harangszo@yahoo.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://harangszo.blogspot.com A terjesztés a lelkész hivatalkon keresztül történik. A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség álláspontját tükrözik. Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szecczi Kertész Ábrahám nyomdájában.